

«Razılaşdırılmışdır»

Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin
Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinin rəisi

N.C.Xəlilov
16 oktyabr 2015 -ci il

«Təsdiq edirəm»

«Atəşgah Həyat» Sığorta şirkəti ASC-nin
İdarə heyətinin sədri

Ə.E.Mədətli
12 oktyabr 2015 -ci il

Həyat sığortası

QAYDALARI

MÜNDƏRİCAT

- Maddə 1.** Əsas anlayışlar
- Maddə 2.** Sığortanın subyektləri
- Maddə 3.** Sığortanın obyektı
- Maddə 4.** Sığorta sinifləri
- Maddə 5.** Sığorta predmetinin - Sığorta olunanların konkret kateqoriyası
- Maddə 6.** Sığorta məbləğinin müəyyən edilməsi qaydası
- Maddə 7.** Sığorta riskləri, sığorta risklərindən istisnalar və (və ya) sığorta təminatında məhdudiyyətlər
- Maddə 8.** Sığorta müqaviləsi
- Maddə 9.** Sığorta müqaviləsinin bağlanması qaydası
- Maddə 10.** Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi
- Maddə 11.** Sığorta haqqı
- Maddə 12.** Tərəflərin hüquq və vəzifələri
- Maddə 13.** Sığorta hadisəsi baş verdikdə Sığortalının vəzifələri
- Maddə 14.** Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası və şərtləri, sığorta ödənişinin verilməsi üçün tələb olunan sənədlərin siyahısı
- Maddə 15.** Qaytarılan məbləğ və onun ödənilməsi qaydası
- Maddə 16.** Sığorta ödənişinin verilməsindən imtinanın əsasları
- Maddə 17.** Sığorta ödənişinin verilməsi, yaxud sığorta ödənişini verməkdən imtina olunması haqqında qərarın qəbul edilmə müddəti
- Maddə 18.** Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımı qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflərin məsuliyyəti
- Maddə 19.** Mübahisələrin həlli qaydası
- Maddə 20.** Sığorta müqaviləsində əlavə şərtlərin nəzərdə tutulması

Maddə 1. Əsas anlayışlar

Bu Qaydalarda və bu Qaydalar əsasında bağlanmış sığorta müqavilələrində aşağıdakı əsas anlayışlardan istifadə olunur:

Sığortaçı - sığorta qanunvericiliyi əsasında sığorta fəaliyyətini həyata keçirmək üçün müvafiq lisenziyaya malik olan, Sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan sığorta hadisəsi baş verdiyi halda qanunvericiliklə və ya müqavilə ilə müəyyən olunmuş qaydada sığorta ödənişini vermək öhdəliyi daşıyan Sığorta müqaviləsinin tərəfi olan yerli hüquqi şəxs; bu Qaydaların məqsədləri üçün Sığortaçı - «Atəşgah Həyat» Sığorta şirkəti Açıq Səhmdar Cəmiyyətidir;

Sığortalı - sığorta haqqı ödəyən, sığorta obyektinin sığorta etdirilməsində sığorta marağı olan, Sığorta müqaviləsinin tərəfi olan hüquqi şəxs və ya fəaliyyət qabiliyyətli fiziki şəxs;

Sığorta olunan – Sığortalı tərəfindən əmlak mənafeləri sığortalanmış fiziki şəxs. Fiziki şəxs olan Sığortalı öz əmlak mənafeləri ilə bağlı bu Qaydalar əsasında Müqavilə bağladıqda həm də Sığorta olunan qismində çıxış edir. Əgər Sığortalı və Sığorta olunan ayrı-ayrı şəxslədirsə, Müqavilə yalnız Sığorta olunanın və ya onun qanuni nümayəndəsinin yazılı razılığı ilə bağlana bilər.

Faydalanan şəxs – Sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığorta ödənişini almaq hüququ olan hüquqi və ya fiziki şəxs. Faydalanan şəxs qismində Sığorta olunan, onun öldüyü halda isə Müqavilədə müvafiq olaraq faydalanan şəxs qismində göstərilmiş şəxs çıxış edir.

Sığorta şəhadətnaməsi - Sığorta müqaviləsinin bağlanması faktını təsdiq edən Sığortaçı tərəfindən sığorta Qaydaları əlavə edilməklə Sığortalıya hər bir Sığorta olunan üçün verilən imzalı sənəd.

Sığorta hadisəsi – Müqavilədə nəzərdə tutulan və baş verməsi ilə Sığortaçının, müəyyən edilmiş qaydada səlahiyyətli dövlət orqanının verdiyi və sığorta hadisəsinin baş verməsini təsdiq edən sənədlərin ona təqdim edilməsi şərti ilə Sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilmiş sığorta məbləğini Faydalanan şəxsə ödəmək vəzifəsini yaradan hal (hadisə).

Bədbəxt hadisə – kənar fiziki təsirlə əlaqədar olan və Sığorta olunanın həyatı və sağlamlığına zərər vuran qəfil, gözlənilməz və təsadüfi hadisə.

Sığorta məbləği – Müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün Sığortaçının məsuliyyətinin həddini müəyyən edən pul məbləği; Sığorta məbləğinin və ya sığorta təminatının həcmi tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə müəyyən edilir.

Sığorta haqqı – Sığortalının sığortaya görə Sığortaçıya (və ya sığorta brokerinə, yaxud sığorta agentinə) sığorta müqaviləsi üzrə ödəməli olduğu pul məbləği.

Sığorta tarifi - sığorta haqqının hesablanması üçün müəyyən edilən dərəcə;

Qaytarılan məbləğ – həyatın yığılması üzrə Müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verilərkən Sığortaçının Sığortalıya ödəməli olduğu pul məbləği;

Riskli məbləğ – sığorta məbləği ilə Müqavilənin qüvvədə olduğu hər hansı günədək yaradılmış sığorta haqlarının riyazi (aktuar) ehtiyatının məbləği arasındakı fərq.

Maddə 2. Sığortanın subyektləri

Bu Qaydalar üzrə sığortanın subyektləri Sığortaçı və Müqavilədə Sığortalı, Sığorta olunan və Faydalanan şəxs qismində göstərilənlərdir.

Maddə 3. Sığortanın obyektı

3.1. Sığortanın obyektı Sığorta olunanın həyatı və səhhəti, həmçinin pul vəsaitinin yığılması ilə bağlı əmlak maraqlarıdır.

3.2. Müqaviləyə görə Sığortaçı sığorta hadisəsinin baş verdiyi halda sığorta təminatının Sığortalıya ödənilməsi öhdəliyini götürür. Sığortalı müqavilədə Sığorta olunanın öldüyü halda Faydalanan şəxsi göstərə bilər. Faydalanan şəxs göstərilmədiyi halda sığorta təminatını Sığorta olunanın qanuni vərəsələri alırlar.

3.3. Müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə və ya onun bitməsi ilə əlaqədar baş verən sığorta hadisəsi ilə bağlı sığorta təminatının ödənilməsinin ümumi həcmi tərəflərin razılaşdıqları sığorta məbləği ilə məhdudlaşır. Sığorta məbləği Sığorta olunan Müqavilə müddətinin sonuna qədər yaşaması və ya müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə, bu Qaydalarla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, hər hansı səbəbdən ölməsi zamanı ödənilir.

3.4. Sığortalı sığortaya görə sığorta məbləğindən hədləri bu Qaydalarda müəyyən edilmiş, tarif üzrə hesablanan sığorta haqqı ödəyir.

Maddə 4. Sığorta sinifləri

Bu Qaydalara əsasən təqdim olunan sığorta məhsulları şəxsi sığortaya aid olan aşağıdakı sığorta siniflərinə aid edirlər:

4.1. Sığortalı və ya Sığorta olunan öldükdə sığorta ödənişinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan həyatın ölüm halından sığortası;

4.2. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddətdə Sığorta olunanın öldüyü, yaxud Sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş yaşa, müddətə qədər yaşadığı halda sığorta ödənişinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan həyatın yaşam sığortası;

4.3. Sığorta olunan xəstəlik və ya bədbəxt hadisə nəticəsində əmək qabiliyyətini tam və ya qismən itirdiyi halda, onun itirilmiş gəlirinin əvəzini ödəmək məqsədilə vaxtaşırı sığorta ödənişinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan əmək qabiliyyətinin sığortası;

4.4. Sığorta olunanın səhhətində onun həyatını təhlükə altına qoyan xəstəlik müəyyən edildikdə sığorta ödənişinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan sağalmaz xəstəliklərdən sığorta.

Maddə 5. Sığorta predmetinin - Sığorta olunanların konkret kateqoriyası

Bu Qaydalara əsasən, "Sığorta olunan" dedikdə, Sığorta müqaviləsində başqa cür nəzərdə tutulmadığı hallarda, Sığortalı tərəfindən əmlak mənafeləri sığorta olunmuş, sığorta müddətinin sonuna yaşı 65-dən az olan, əlillik dərəcəsi olmayan fiziki şəxs başa düşülür.

Maddə 6. Sığorta məbləğinin müəyyən edilməsi qaydası

Sığorta məbləği Sığorta müqaviləsinə əsasən, Sığortalı tərəfindən seçilmiş növlərə uyğun olaraq müəyyənləşdirilir.

Maddə 7. Sığorta riskləri, sığorta risklərindən istisnalar və (və ya) sığorta təminatında məhdudiyətlər

7.1. Sığorta müddətində Müqavilədə/Sığorta şəhadətnaməsində göstərilən ərazidə baş verən aşağıdakı ehtimal olunan hallar sığorta riskləridir:

7.1.1. Sığorta olunanın Müqavilə müddətinin sonuna qədər yaşaması;

7.1.2. Müqavilənin qüvvədə olduğu müddət ərzində, bu Qaydaların 7.2. bəndində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, Sığorta olunanın ölməsi;

7.1.3. Sığorta olunanın xəstəlik və ya bədbəxt hadisə nəticəsində əmək qabiliyyətini daimi tam və ya qismən itirməsi (əlavə təminat);

7.1.4. Sığorta olunanın səhhətində onun həyatını təhlükə altına qoyan xəstəlik müəyyən edilməsi (əlavə təminat).

7.2. Hadisə aşağıdakılar nəticəsində baş vermişdirsə, sığorta hadisəsi hesab edilmir:

7.2.1. Sığorta olunanın intiharı Müqavilənin bağlanmasından sonrakı ilk 2 il ərzində baş verdikdə. Sığorta olunanın üçüncü şəxslərin hüquqazidd hərəkətləri ilə intihara məcbur edilməsi halları bu müddəadan istisna edilir.

7.2.2. Hərbi əməliyyatlar, vətəndaş qarşıdurmaları, hərbi çevrilişlər və xalq ixtişaşları, terrorizm həmçinin Sığorta olunanın hərbi xidmət keçməsi, hərbi toplanışlarda, təlimlərdə iştirak etməsi və sair bu kimi hallar;

7.2.3. Sığortalının, Müqavilədə Faydalanan şəxs qismində göstərilən şəxsin, həmçinin Sığorta olunanın özünün (Sığorta olunanın üçüncü şəxslərin hüquqazidd hərəkətləri ilə intihara məcbur edilməsi halları bu müddəadan istisna edilir), eyni zamanda adı çəkilən şəxslərin hər hansı birinin tapşırığı ilə sığorta hadisəsinin baş verməsinə yönəlmiş qəsdən hərəkəti;

7.2.4. Sığorta olunanın sığorta hadisəsinin əlamətlərini daşıyan hadisə ilə birbaşa əlaqəsi olan qanunsuz hərəkətləri;

7.2.5. Sığorta olunanın alkoqollu, narkotik və ya toksik sərxoşluğu, o cümlədən belə sərxoş vəziyyətdə nəqliyyat vasitəsini idarə etməsi və həmçinin nəqliyyat vasitəsini belə sərxoş vəziyyətdə olan şəxsə və ya uyğun kateqoriyalı nəqliyyat vasitəsini idarə etmək hüququ olmayan şəxsə idarə etmək üçün verməsi;

7.2.6. Nüvə partlayışlarının, şüalanma və radiaktiv çirklənmənin təsiri;

7.2.7. Sığorta olunanın özünün idarə etdiyi uçuş aparatının (o cümlədən deltaplanın və paraşutun) qəzaya uğraması;

7.2.8. Sığorta olunanın idmanın təhlükəli növləri (qış, sualtı, atçılıq, avia və döyüş idman növləri, avto-moto idman, paraşütlə tullanma, əlbəyaxa döyüş, qayalara dırmanma, alpinizm, deltaplanerizm, dağ və su turizmi) ilə məşğul olması;

Maddə 8. Sığorta müqaviləsi

8.1. Bu Qaydalar əsasında bağlanan həyat sığortası Müqaviləsinə görə Sığortaçı Müqavilə ilə razılaşdırılmış və Sığortalının ödədiyi sığorta haqqı müqabilində Sığortalının özünün və ya Müqavilədə Sığorta olunan qismində göstərilən başqa şəxsin müəyyən yaşa çatdığı, öldüyü və ya Müqavilədə nəzərdə tutulmuş digər – sığorta hadisəsinin baş verdiyi təqdirdə Müqavilə ilə şərtləşdirilmiş sığorta məbləğini bir dəfəyə və ya vaxtaşırı Faydalanan şəxsə ödəməyi öhdəsinə götürür.

8.2. Müqavilə sığortanın aşağıdakı növləri üzrə bağlanır:

- A. Həyatın müddətli sığortası - Müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə Sığorta olunanın ölməsi halının sığortası.
- B. Kredit sığortası – Müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə Sığorta olunanın ölməsi halının həmin müddət ərzində kredit üzrə borcun bərabər ödənişlər və ya bərabər paylar əsasında azalması qaydasına müvafiq surətdə azalan sığorta məbləği ilə sığortası.
- C. Yığimli həyat (yaşam) sığortası – Sığorta olunanın Müqavilə müddətinin sonuna qədər yaşaması halında sığorta təminatının ödənilməsinə nəzərdə tutan sığorta.
- Ç. Həyatın qarışıq sığortası - sığorta ödənişinin sığorta hadisəsinin baş verməsindən dərhal sonra həyata keçirilməsinə nəzərdə tutan Sığorta olunanın Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddətin sonuna qədər yaşaması və ya onun Müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə ölməsi halının sığortası.

- D. Sığorta təminatının ödənilməsinin müddəti müəyyən edilmiş həyat sığortası - sığorta ödənişinin Sığorta olunanın ölümü halında sığorta müddətinin başa çatmasından sonra həyata keçirilməsini nəzərdə tutan Sığorta olunanın Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddətin sonuna qədər yaşaması və ya onun Müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə ölməsi halının sığortası. Sığorta olunan Müqavilə sona çatmadan ölərsə, sığorta sığorta haqqı ödənilmədən davam edir.

Bu variantların hər hansı biri üzrə bağlanmış Müqaviləyə görə verilən sığorta ödənişi Müqavilədə müəyyən edilmiş sığorta məbləği həddində ödənilir.

Həyat sığortası üzrə əsas Müqaviləyə ikiqat sığorta məbləği nəzərdə tutulmaqla bədbəxt hadisə nəticəsində ölümə görə əlavə sığorta təminatı təklif olunur.

8.3. Həyat sığortası üzrə əsas təminata əlavə olaraq aşağıdakılar təklif olunur:

8.3.1 bədbəxt hadisə nəticəsində ölüm üzrə əlavə təminat (sığorta məbləğinin iki mislinin ödənilməsi);

8.3.2 avtonəqliyyat hadisəsi nəticəsində ölüm üzrə əlavə təminat (sığorta məbləğinin üç mislinin ödənilməsi).

8.4. Müqavilənin qüvvədə olma müddəti aşağıdakı kimi müəyyən edilə bilər:

8.4.1. həyatın müddətli sığortası üzrə – 1 ildən az, 40 ildən çox olmamaq şərtilə;

8.4.2. kredit sığortası üzrə - 6 aydan az, 20 ildən çox olmamaq şərtilə;

8.4.3. yığımlı həyat sığortası üzrə – 1 ildən az, 40 ildən çox olmamaq şərtilə;

8.4.4. həyatın qarışıq sığortası üzrə – 1 ildən az, 40 ildən çox olmamaq şərtilə;

8.4.5. sığorta təminatının ödənilməsinin müddəti müəyyən edilmiş həyat sığortası üzrə – 3 ildən az, 20 ildən çox olmamaq şərtilə.

Maddə 9. Sığorta müqaviləsinin bağlanması qaydası

9.1. Sığorta müqaviləsinin bağlanması üçün müraciət Sığortalı tərəfindən Sığortaçıya müəyyən edilmiş yazılı formada ərizə ilə və ya şifahi müraciət edildikdən sonra sorğu vərəqinin doldurulub imzalanaraq Sığortaçıya geri qaytarılması ilə rəsmiləşir. Müraciətdə aşağıdakılar mütləq göstərməlidir:

- Sığorta olunanın (Faydalanan şəxsin) pasport göstəriciləri;
- Sığorta olunanın təvəllüdü;
- Sığortanın müddəti;
- Sığorta məbləği;
- Sığorta olunanın, Faydalanan şəxsin öldüyü halda sığorta təminatını alacaq şəxsin pasport göstəriciləri.

9.2. Sığortalı sığorta ilə bağlı müraciət zamanı özünə məlum olan bütün zəruri məlumatları Sığortaçıya bildirməlidir. Lakin Sığortalı Müqavilənin bağlanması zamanı məlumat vermək vəzifəsini pozduqda (bu vəzifənin qəsdən yerinə yetirilməməsi halları istisna edilməklə), əgər Müqavilə bağlanmasından 5 il keçmişdirsə, Sığortaçı Müqaviləni bu əsasla ləğv edə bilməz.

9.2.1. Əgər başqa şəxsin həyatı sığortalanarsa, Sığortalı ilə yanaşı həmin şəxs də düzgün və tam məlumat verməyə görə məsuliyyət daşıyır.

9.2.2. Sığorta təminatının verilməsi üçün əhəmiyyət kəsb edən hallar barədə Sığortalı və ya Sığorta olunan tərəfindən bəyan edilməmiş və ya düzgün bəyan edilməmişdirsə, Sığortaçı Sığorta müqaviləsinin bağlanması

anından 5 il müddətində Müqavilədən imtina edə bilər, sığorta hadisəsinin baş verdiyi halda isə bu müddət Sığorta müqaviləsinin bağlanması anından keçən 10 ildir.

9.2.3. Sığortalı və ya Sığorta olunan məlumat vermək vəzifəsini qəsdən yerinə yetirmədikdə Sığortaçı istənilən vaxt Sığorta müqaviləsinə xitam verə bilər.

9.2.4. Vasitəçinin (sığorta agentinin, sığorta brokerinin və s.) məlumatlı olması faktı Sığortaçının məlumatlı olması faktı ilə eyni hesab edilmir. Əgər Sığortaçıya müvafiq sənədlər təqdim etməklə sübut edilsə ki, yalan və ya tam olmayan məlumatın verilməsində Sığortalının və ya Sığorta olunanın günahı olmamışdır, Sığortaçının Müqavilədən imtina etməsi etibarsız hesab edilir.

9.2.5. Əgər Sığortaçı Sığorta müqaviləsindən sığorta hadisəsinin baş verməsindən sonra imtina etməsini bəyan edirsə, onun Müqavilə üzrə sığorta məbləğini ödəmək vəzifəsi o şərtlə qüvvədə qalır ki, Sığortaçının haqqında məlumatlandırılmadığı şərait və ya hal sığorta hadisəsinin baş verməsinə və ya Müqavilə üzrə ödəniş məbləğinin həcminə heç cür təsir göstərməmiş olsun.

9.2.6. Sığortaçının sığortanın qəbul edilməsi barədə qərarına şüurlu və məqsədli şəkildə təsir göstərmək üçün düzgün və ya tam olmayan məlumatın verilməsi faktına görə də Sığortaçı Müqavilədən imtina edə bilər. Bu hal Sığorta olunanın verdiyi məlumatlarla bağlı olduğu halda hətta Sığortalının Müqavilə bağlanarkən məlumat vermək vəzifəsinin pozulması barədə xəbərdar olmadığına baxmayaraq, Sığortaçı Müqavilədən imtina edə bilər.

9.3. Müqavilə bağlanarkən Sığortaçı öz tələblərinə uyğun olaraq Müqavilə üzrə sığortalanacaq şəxsin səhhətinin tibbi müayinəsini tələb etmək hüququna malikdir. Tibbi müayinədən keçməkdən imtina edildiyi halda Sığortaçı Müqaviləni bağlamaqdan imtina edə bilər.

9.4. Sığorta olunanın yaşına qoyulan tələblər aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

9.4.1. Bu Qaydaların 8.2. bəndində nəzərdə tutulan hər hansı variant üzrə sığorta təminatı qüvvəyə minən anda Sığorta olunanın yaşı 2-dən aşağı ola bilməz.

9.4.2. Bu Qaydaların 8.2. bəndində nəzərdə tutulan hər hansı variant üzrə Sığorta müqaviləsinin müddətinin bitdiyi (qüvvədən düşdüyü) anda Sığorta olunanın yaşı 65-dən yuxarı ola bilməz.

9.5. Sığorta olunan öldüyü hal üçün Faydalanan şəxsin təyin edilməsi Sığorta olunanın yazılı razılığı ilə Sığortalı tərəfindən həyata keçirilir. Sığorta olunan fəaliyyət qabiliyyətsiz olduqda, Sığorta olunanın öldüyü hal üçün Faydalanan şəxsin təyin edilməsi Sığorta olunanın qanuni nümayəndəsinin yazılı razılığı ilə Sığortalı tərəfindən həyata keçirilir. Sığorta olunanın öldüyü hal üçün Faydalanan şəxs təyin edilməzsə, Sığorta olunanın qanuni varisləri Faydalanan şəxslər hesab edirlər.

9.6. Müqavilədə işəgötürənin (hüquqi şəxsin) və onun işçisinin sığorta haqqının ödənilməsində payçı kimi iştirakları nəzərdə tutula bilər. Bu halda işəgötürən və onun işçisi Birgə sığortalılar olurlar. Bu halda tərəflər bir-birinə Sığorta müqaviləsindən irəli gələn Sığortalı vəzifəsinin icrasını etibar edə bilərlər.

9.7. Müqavilə, sığorta haqqının razılaşdırılmış birinci hissəsinin Sığortaçıya nağd və ya hesabına köçürmə yolu ilə ödənilməsi şərti ilə, Müqavilədə müəyyən edilmiş tarixdən qüvvəyə minir.

9.8. Sığortaçı Müqavilə qüvvəyə mindikdən 10 gün müddətində Sığortalıya Sığorta müqaviləsinin bağlanmasını təsdiq edən sənəd - Sığorta şəhadətnaməsi təqdim etməlidir. Müqavilə/Sığorta şəhadətnaməsi itidiyi halda Sığortaçı, itmiş Müqavilənin/Sığorta şəhadətnamənin etibarsızlığı təsdiq olunmaqla, onun dublikatını Sığortalıya verir.

Maddə 10. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi

10.1. Sığorta müqaviləsinə aşağıdakı hallarda vaxtından əvvəl xitam verilir:

10.1.1. Sığorta predmeti artıq mövcud olmadıqda;

10.1.2. aşağıdakı hallar istisna olmaqla, sığortalı fiziki şəxs öldükdə və ya sığortalı hüquqi şəxs ləğv olunduqda:

10.1.2.1. başqa şəxsin xeyrinə həyat sığortası müqaviləsi bağlamış sığortalı vəfat etdikdə onun hüquq və vəzifələri xeyrinə sığorta müqaviləsi bağlanmış şəxsə təqdim edildikdən sonra ona özünün yazılı razılığı ilə keçir;

10.1.2.2. Sığortalı olan hüquqi şəxs sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu dövrdə yenidən təşkil edildikdə onun həmin müqavilə üzrə hüquq və vəzifələri qanunvericiliyə uyğun olaraq müvafiq hüquq varisinə keçir.

10.1.3. Sığorta hadisəsinin baş verməsi ehtimalı olmadıqda və sığorta riskinin mövcudluğu, səbəbi sığorta hadisəsi olmayan hallara görə başa çatdıqda;

10.1.4. Sığortaçı Sığortalı qarşısında öz öhdəliklərini yerinə yetirdikdə;

10.1.5. Sığorta marağı artıq mövcud olmadıqda;

10.1.6. Sığortalı sığorta haqqını qanunvericilikdə və Sığorta müqaviləsində müəyyən edilən qaydada ödəmədikdə;

10.1.7. Qanunvericilikdə müəyyən edilmiş digər hallarda.

10.2. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, sığorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, Sığortaçı həmin Sığorta müqaviləsi üzrə işlərin aparılması xərclərini çıxmaqla Sığorta müqaviləsinin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqqını ona qaytarır;

10.3. Sığorta müqaviləsinə Sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə o, sığorta haqqını bütünlüklə Sığortalıya qaytarır; əgər bu tələb Sığortalının Sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, Sığortaçı həmin Sığorta müqaviləsi üzrə işlərin aparılması xərcləri çıxılmaqla, Sığorta müqaviləsinin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqqını qaytarır.

10.4. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək Sığortaçı tərəfindən Sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqına bərabər və ya ondan çox miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, sığorta haqqı Sığortalıya qaytarılmır.

10.5. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək Sığortaçı tərəfindən Sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqından az miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, həmin sığorta haqqı məbləği ilə sığorta ödənişi məbləği arasındakı fərq miqdarında sığorta haqqının Sığortalıya qaytarılması müvafiq olaraq bu Qaydaların 10.2 və 10.3-cü bəndlərində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

10.6. Sığorta müqaviləsi üzrə sığorta haqqının yenidən hesablanmalı olması halında Sığortaçı bunlardan hansının daha yüksək olmasından asılı olaraq, artıq qazanılmış sığorta haqqını və ya hər hansı minimal və (və ya) depozit sığorta haqqının qısamüddətli hissəsini saxlamaq hüququna malikdir.

10.7. Bu Qaydaların 10.1-ci bəndində göstərilən hallarda Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi üçün əsas olan şərait yarandıqda, Sığorta müqaviləsinə xitam verilməsində maraqlı olan tərəf dərhal digər tərəfi bu barədə xəbərdar etməlidir.

10.8. Sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulmuş hallarda, həmçinin tərəflərin başqa cür razılaşmasına əsasən, sığorta müqaviləsinə Sığortalının və ya Sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verilərkən, bu barədə bir tərəf digərinə ən azı 30 (otuz) gün əvvəl (sığorta müqaviləsi beş ildən çox müddətə bağlanmış olduqda 60 (altmış) gün, üç aydan az müddətə bağlanmış olduqda isə 5 (beş) iş günü əvvəl), tələbini əsaslandırıdığı yazılı bildiriş göndərməlidir. Belə bildiriş Sığorta müqaviləsinin ləğvi tarixini özündə əks etdirməklə Sığortalının və ya Sığortaçının Sığorta müqaviləsində göstərilən ünvanına göndərildikdə, Sığorta müqaviləsi bildirişdə göstərilən tarixdən ləğv edilmiş sayılır. Bu bildirişin poçt vasitəsilə göndərilməsi, yuxarıda göstəriləyi kimi, həmin xəbərdarlığın edilməsi faktının sübut edilməsi üçün kifayətdir və Sığorta müqaviləsi bildirişdə göstərilən tarixdən və vaxtdan etibarsız sayılacaq.

Maddə 11. Sığorta haqqı

11.1. Sığorta haqqı Sığortaçı tərəfindən sığorta tarifləri əsasında, seçilmiş sığorta növü, sığorta məbləği, sığorta müddəti, Sığorta olunanın yaşı və cinsi, səhhətinin durumu və sığorta haqqının ödənilməsi qaydası

nəzərə alınmaqla müəyyən edilir. Sığorta tariflərinin hesablanması bu Qaydaların tərkib hissəsi sayılan Əlavə əsasında həyata keçirilir.

11.2. Sığorta haqqı və ya onun hissəsi vaxtında ödənilmədikdə Sığortaçı onun ödənilməsi üçün bu Qaydaların 11.3.-cü bəndinin tələbini nəzərə alaraq yazılı surətdə 15 (on beş) gündək müddət müəyyən edə bilər.

11.3. Hər bir halda sığorta haqqı və ya onun razılaşdırılmış ilk hissəsi Sığorta müqaviləsi bağlandığı gündən bir aydan gec olmayaraq ödənilməlidir.

11.4. Sığortalı sığorta növündən asılı olaraq sığorta haqqının ödənilməsinin aşağıdakı qaydalarından birini seçə bilər:

11.4.1. Sığorta təminatının ödənilməsinin müddəti müəyyən edilmiş həyat sığortası növü istisna olmaqla həyat sığortasının bu Qaydalarla nəzərdə tutulan istənilən növündə tətbiq edilə bilən Müqavilə bağlanarkən sığorta haqqının birdəfəlik ödənilməsi;

11.4.2. Həyat sığortasının bu Qaydalarda nəzərdə tutulan istənilən növü üzrə sığorta haqqının tədricən (aylıq, rüblük, illik) ödənilməsi. Bu zaman aşağıdakılar nəzərə alınmalıdır:

11.4.2.1. həyatın kredit sığortası üzrə sığorta haqqının tədricən ödənilməsi Müqavilə müddətinin 2/3-si ərzində həyata keçirilməlidir.

11.5. Sığorta haqqının tədricən ödənilməsi Müqavilədə nəzərdə tutulan sığorta hadisələrindən hər hansı birinin baş verməsi ilə dayandırılır.

11.6. Müqavilədə müəyyən edilmiş tədricən ödənilən sığorta haqqı həmin Müqavilədə göstərilən tarixlərdə ödənilməlidir. Aylıq sığorta haqqı istisna olmaqla, müddəti tədricən ödənilən sığorta haqqına 15 günlük güzəşt tətbiq edilir. Aylıq sığorta haqqına güzəşt müddəti 10 gün tətbiq edilir.

11.7. Tədricən ödənilən sığorta haqqının növbəti hissəsi güzəşt müddətində belə ödənilmədikdə, Sığortaçı Sığorta müqaviləsini birtərəfli qaydada ləğv edə bilər.

11.8. Sığortalı sığorta haqqının Müqavilədə müəyyən edilmiş miqdarını və ödənilmə qaydasını Sığortaçının razılığı ilə dəyişdirmək hüququna malikdir.

Maddə 12. Tərəflərin hüquq və vəzifələri

12.1. Sığortalının hüquqları:

12.1.1. Sığortaçı tərəfindən Sığorta müqaviləsinin şərtlərinə və bu Qaydalara əməl edilib-edilməməsini yoxlamaq;

12.1.2. Sığorta müqaviləsi (Sığorta şəhadətnaməsi) itdiyi halda Sığortaçıdan onun dublikatını almaq;

12.1.3. Müqavilədə sığorta hadisəsi kimi müəyyən edilmiş halların baş verməsinə qədər bu Qaydaların 10.8-ci bəndində göstərilmiş müddətlə bağlı tələbə əməl etməklə, yazılı formada xəbərdarlıq edərək Müqaviləni vaxtından əvvəl ləğv etmək;

12.1.4. Sığorta hadisəsinin baş verməsinə qədər Sığorta olunanın yazılı razılığı ilə onun öldüyü halda sığorta ödənişini alacaq Faydalanan şəxsi təyin etmək, həmçinin yenə də Sığorta olunanın yazılı razılığı ilə onu digəri ilə əvəz etmək;

12.1.5. Müqavilənin şərtləri və bu Qaydalar üzrə hər hansı izahatlar almaq;

12.1.6. Müqavilə və bu Qaydalara uyğun olaraq qaytarılan məbləği və ya onun bir hissəsini almaq;

12.1.7. Sığortaçı ilə qarşılıqlı razılıq əsasında Sığorta müqaviləsinin sığorta məbləğinə, sığorta haqqının miqdarı və ödənilmə qaydasına, sığorta təminatının ödənilməsi qaydasına aid olan şərtlərini dəyişmək. Belə dəyişikliklər Müqaviləyə edilən əlavə ilə rəsmiləşdirilir;

12.1.8. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqlardan istifadə etmək;

12.2. Sığortalının vəzifələri:

12.2.1. sığorta haqqını Müqavilədə nəzərdə tutulmuş müddətdə və miqdarda ödəmək;

12.2.2. sığorta hadisəsi baş verərkən Sığortaçını bu barədə bildiyi və ya bilməyə borclu olduğu andan 30 (otuz) təqvim günü müddətində yazılı şəkildə məlumatlandırılmalıdır. Sığortalının hadisənin baş verməsi faktı barədə Sığortaçını məlumatlandırmaq vəzifəsi Faydalanan şəxs tərəfindən də yerinə yetirilə bilər.

12.2.3. Sığortaçıya onun tələbi ilə Sığorta olunan və ya Faydalanan şəxs barədə düzgün məlumat vermək;

12.2.4. Sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə sığorta hadisəsi ilə əlaqəsi olan məlumatı sərbəst əldə etmək imkanı vermək;

12.2.5. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulan digər vəzifələri yerinə yetirmək;

12.3. Sığortaçının hüquqları:

12.3.1. Sığortalının verdiyi məlumatların, həmçinin Sığortalı tərəfindən Müqaviləyə və bu Qaydalara əməl edilib-edilməməsinin yoxlanılması;

12.3.2. sığorta hadisəsi baş verdiyi andan 3 il müddətində bu Qaydaların 14.4-cü bəndində nəzərdə tutulmuş sənədlər Sığortaçıya təqdim edilməzsə, sığorta təminatının ödənilməsindən imtina etmək;

12.3.3. Sığorta olunanın ölməsinə səbəb olan sığorta hadisəsinin baş verməsi faktı üzrə cinayət işinin qaldırılması halında səlahiyyətli orqanın müvafiq qərarının çıxmasına qədər və ya Sığorta olunanın (Faydalanan şəxsin) sığorta təminatını almaq hüququ barədə şübhələr olduğu halda lazımi sübutların təqdim olunmasına qədər sığorta məbləğini verməyi təxirə salmaq;

12.3.4. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqlardan istifadə etmək;

12.4. Sığortaçının vəzifələri:

12.4.1. Sığortalıya və ya Sığorta olunana bu Qaydalar əlavə edilmiş Sığorta şəhadətnaməsini vermək;

12.4.2. Sığorta hadisəsi baş verdikdə bu Qaydaların 14.4-cü bəndində nəzərdə tutulmuş sənədləri aldıqdan sonra 30 (otuz) iş günü müddətində sığorta təminatının ödənilməsini həyata keçirmək;

12.4.3. Müqavilənin icrasının, Sığortalı və Sığorta olunan barədə əldə edilmiş məlumatların məxfiliyini təmin etmək;

12.5. Fiziki şəxs Sığortalının öldüyü və ya hüquqi şəxs Sığortalının ləğv edildiyi halda mövcud qanunvericilikdə və həmçinin Sığortalı və Sığortaçı arasındakı razılaşmada nəzərdə tutulan qaydada Sığorta olunan Müqavilədə və Qaydalarda nəzərdə tutulan Sığortalı vəzifələrini yerinə yetirmək hüququna malikdir.

Maddə 13. Sığorta hadisəsi baş verdikdə Sığortalının vəzifələri

13.1. Bu Qaydalar əsasında bağlanmış Sığorta müqaviləsi üzrə sığorta ödənişinin verilməsi üçün əsas ola biləcək hadisənin baş verməsi barədə Sığortalı və ya Sığorta olunan şəxs, yaxud Faydalanan şəxs xəbərdar olduğu və ya buna borclu olduğu tarixdən dərhal sonra və ya mümkün olan ən qısa müddət ərzində və hər bir halda ən gec 30 (otuz) təqvim günü ərzində Sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə, eyni zamanda qanunvericiliyə uyğun olaraq həmin hadisə barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına hər hansı vasitə ilə xəbər verməlidir.

13.2. Sığorta hadisəsi faktının mövcudluğunu və onun səbəb olduğu zərərin məbləğini sübut etmək vəzifəsi Sığortalının üzərinə düşür və Sığortalı qanunvericilik və formalaşmış təcrübə ilə tələb olunan sənədlər də daxil olmaqla Sığortaçını bütün zəruri sənədlərlə təmin etməlidir.

Maddə 14. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası və şərtləri, sığorta ödənişinin verilməsi üçün tələb olunan sənədlərin siyahısı

14.1. Müqavilə bağlanarkən razılaşdırılan sığorta məbləği Sığortaçı tərəfindən Faydalanan şəxsə yalnız sığorta haqqının Müqavilə ilə müəyyən edilmiş miqdarda və qaydada ödənilmiş olması şərtilə verilir.

14.2. Əgər sığorta hadisəsi növbəti tədricən ödənilən sığorta haqqının ödənilməsinin güzəşt müddətinin sonuna qədər baş vermiş, lakin müvafiq sığorta haqqı həmin güzəşt müddətinin sonuna qədər ödənilməmişdirsə, sığorta məbləği ödənilməmiş sığorta haqqı həcmində azaldılır. Əgər sığorta hadisəsi növbəti tədricən ödənilən sığorta haqqının ödənilməsinin güzəşt müddətinin başa çatmasından sonra baş vermiş, lakin müvafiq sığorta haqqı həmin güzəşt müddətinin sonuna qədər ödənilməmişdirsə, Sığortaçının sığorta təminatının ödənilməsindən imtina etmək və müəyyən edilmiş qaydada Sığorta müqaviləsini ləğv etmək hüququ yaranır.

14.3. Sığortaçı tərəfindən ödəniləcək sığorta təminatından qaytarılmamış borclar və onlardan istifadə faizləri də tutulacaqdır.

14.4. Sığorta ödənişini almaq üçün aşağıdakı sənədlər Sığortaçıya təqdim edilməlidir:

14.4.1. Sığorta olunanın Müqavilə müddətinin sonuna qədər yaşaması halında - Sığorta şəhadətnaməsi, müəyyən edilmiş formada ərizə, sığorta ödənişini alan şəxsin şəxsiyyətini təsdiq edən sənəd;

14.4.2. Sığorta olunan sığorta müddətində öldüyü halda - Sığorta şəhadətnaməsi, müəyyən edilmiş formada ərizə, Sığorta olunanın ölümü haqqında şəhadətnamənin təsdiq edilmiş surəti, sığorta hadisəsinin baş verməsinin səbəb və xarakterlərini müəyyən etmək üçün lazım olan digər sənədlər, sığorta təminatını alan şəxsin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər və zəruri hallarda varislik hüququnu təsdiq edən sənədlər;

14.5. Əgər Faydalanan şəxs Sığorta olunanın ölümü halında Müqaviləyə uyğun olaraq ona ödənilməli olan sığorta ödənişini almadan ölərsə, sığorta ödənişi həmin Faydalanan şəxsin vərəsələrinə ödənilir.

14.6. Sığorta ödənişi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada təsdiq edilmiş etibarnamə əsasında Sığorta olunanın (Faydalanan şəxsin) nümayəndəsinə verilə bilər.

14.7. Əgər Sığorta olunanın ölümü halında Faydalanan şəxs 14 yaşı tamam olmamış yetkinlik yaşına çatmayırsa, ona ödənilməli olan sığorta ödənişi, eyni zamanda qanuni nümayəndəsinə lazımi qaydada məlumatlandırmaqla, tərəflərin əvvəlcədən razılığı əsasında seçilmiş bankda onun adına açılan hesaba qoyulur.

14.8. Əgər Sığorta olunan ona bu Qaydaların 7.1.1. bəndində nəzərdə tutulmuş sığorta hadisəsi üzrə ödənilməli olan sığorta ödənişini almadan ölürsə, sığorta ödənişi müəyyən edilmiş qaydada Sığorta olunanın vərəsələrinə verilir.

14.9. Sığorta müqaviləsinin bağlanmasından və ya onun bərpa olunmasından 2 il keçənədək Sığorta olunanın intihar etməsi halında sığorta ödənişi yalnız o şərtlə verilir ki, intiharın azad iradə ifadəsini istisna edən anlaşıq vəziyyətdə, yəni xroniki psixi xəstəlik, əqli fəaliyyətin müvəqqəti pozulması, kəmağıllıq və ya sair psixi xəstəlik nəticəsində əməlinin faktiki xarakterini dərk etmədən, yaxud ağır fiziki təsir altında törədilməsi barədə sübutlar Sığortaçıya təqdim edilmiş olsun. Əks-təqdirdə qaytarılan məbləğ ödənilir.

Maddə 15. Qaytarılan məbləğ və onun ödənilməsi qaydası

15.1. Qaytarılan məbləğ tərəflərdən birinin tələbi ilə Müqavilənin ləğv edilmə anında sığorta ödənişinin ödənilməsi ilə bağlı Müqavilədə nəzərdə tutulmuş öhdəliklərin icrası üçün Müqaviləyə xitam verildiyi günədək yaradılmış riyazi (aktuar) ehtiyat əsasında müqaviləyə xitam verilmə səbəbindən asılı olaraq aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

15.1.1. Qaytarılan məbləğ Müqaviləyə xitam verildiyi günədək yaradılmış riyazi (aktuar) ehtiyat həcmində ödənilir;

15.1.2. Qaytarılan məbləğ bu Qaydaların 15.1.1. bəndində nəzərdə tutulan riyazi (aktuar) ehtiyat məbləği ilə riskli məbləğin 1 %-i arasındakı fərq miqdarında ödənilir.

15.2. Qaytarılan məbləğin ödənilməsi zamanı ondan Sığortalının Müqavilə üzrə bütün borcları, qaytarılmamış borclar və borc üzrə fazlər və həmçinin cari müqavilə ili üçün ödənilməmiş sığorta haqları tutulacaqdır.

15.3. Əgər Müqavilədə hüquqi şəxs olan işəgötürənin və onun işçisinin sığorta haqqının ödənilməsində birgə iştirakları nəzərdə tutulmuşdursa, digərinin razılığı ilə Birgə sığortalılardan biri, əgər Sığorta müqaviləsində qaytarılan məbləğin ödənilməsi nəzərdə tutulmuşdursa, qaytarılan məbləgdən sığorta haqqının ödənilməsində iştirak payına mütənasib olaraq öz payını almaq hüququna malikdir. Bu zaman, əgər digər Birgə sığortalı sığorta haqqının tam ödənilməsini öz üzərinə götürürsə və ya payına düşən hissəsinin ödənilməsinin yerinə yetirilməsi vəzifəsini özündə saxlayırsa, Sığorta müqaviləsinə xitam verilmir.

15.4. Sığorta olunanın səbəbi sığorta hadisəsi olmayan ölümü halında və eyni zamanda Sığorta olunanın ölümündə Faydalanan şəxsin qəsdli hərəkəti olmamışdırsa, Sığortaçı müəyyən edilmiş yazılı formada ərizəni, Sığorta olunanın ölümü haqqında şəhadətnamənin təsdiqlənmiş surətini, qaytarılan məbləğini alanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi, lazım olduqda varislik hüququnu təsdiq edən hər hansı sənədi aldıqdan sonrakı 30 iş günü müddətində qaytarılan məbləği Faydalanan şəxsə ödəyir.

15.5. Əgər Sığorta olunanın ölümü Faydalanan şəxsin sığorta hadisəsinin baş verməsinə yönəlmiş qəsdli hərəkətinin nəticəsidirsə, Sığortaçı müəyyən edilmiş yazılı formada ərizəni, Sığorta olunanın ölümü haqqında şəhadətnamənin təsdiqlənmiş surətini, qaytarılan məbləği alanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi və vərəsəlik hüququnu təsdiq edən sənədi aldıqdan sonrakı 30 iş günü müddətində qaytarılan məbləği Sığorta olunanın vərəsəsinə ödəyir.

15.6. Fiziki şəxs olan Sığortalı öldüyü və ya hüquqi şəxs olan Sığortalı ləğv edildiyi halda, Sığorta olunanın (digər Birgə sığortalının) tam həcmdə ödənilməmiş sığorta haqqının ödənilməsi öhdəliyini üzərinə götürməməsi şərti ilə qaytarılan məbləğ Sığorta olunana ödənilir.

Maddə 16. Sığorta ödənişinin verilməsindən imtinanın əsasları

16.1. Azərbaycan Respublikası Mülkü Məcəlləsinin 935-ci maddəsinə müvafiq olaraq, Sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edir:

16.1.1. bu Qaydaların 13.1-ci bəndinin tələblərinə əməl edilməməsi nəticəsində, o cümlədən sığorta predmeti və (və ya) sığorta hadisəsi barəsində Sığortalının Sığortaçıya qəsdən yanlış məlumat verməsi nəticəsində Sığortaçının sığorta riskini qiymətləndirmək, həmçinin sığorta hadisəsinin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olması ilə əlaqədar olaraq onun mənafeləri əhəmiyyətli dərəcədə pozulduqda ;

16.1.2. Əməl edilməməsi sığorta hadisəsinin baş verməsinə və ya zərərin həcmi artmasına gətirib çıxaran, Sığortalı tərəfindən bu Qaydalara və ya qanunvericiliyə əsasən ona həvalə edilmiş öhdəlik və şərtlərə əməl edilməməsi; bu halda Sığortaçının verməməyə haqlı olduğu sığorta ödənişinin məbləği, belə əməl edilməmənin sığorta hadisəsinin baş verməsinə və ya zərərin həcmi artmasına təsir dərəcəsinə müvafiq olmalıdır;

16.1.3. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa, Sığortalının və ya Sığorta olunanın sığorta hadisəsinin baş verməsinə yönələn qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi, habelə sığorta hadisəsi ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayət törətməsi;

16.1.4. Sığorta müqaviləsi və ya qanunla hərbi risklərin sığortalanması nəzərdə tutulmadıqda hadisənin baş verməsinin hərbi əməliyyatlar və ya hərbi xarakterli tədbirlər hesab edilən halların nəticəsi olması;

16.1.5. Sığortaçının sığorta hadisəsinin baş verməsi səbəblərini araşdırmasına Sığortalı tərəfindən maneçilik törədilməsi;

16.1.6. baş vermiş hadisənin Sığorta müqaviləsinə görə sığorta hadisəsi hesab edilməməsi;

16.1.7. sığorta hadisəsinin sığorta haqqının tam və ya onun ilk hissəsinin ödənilməsi müddəti başa çatdıqdan sonra baş verməsi halında sığorta haqqı ödənilməmiş olduqda;

16.1.8. sığorta hadisəsinin sığorta haqqının növbəti hissəsinin müqavilədə nəzərdə tutulmuş ödənilməsi müddəti başa çatdıqdan 15 gün sonra baş verməsi halında sığorta haqqının müvafiq hissəsi ödənilməmiş olduqda;

16.1.9. sığorta hadisəsinin bu Qaydaların 11.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş halda Sığortaçının müəyyən etdiyi müddətin başa çatmasından 3 gün sonra baş verməsi halında sığorta haqqının müvafiq hissəsi ödənilməmiş olduqda.

Maddə 17. Sığorta ödənişinin verilməsi, yaxud sığorta ödənişini verməkdən imtina olunması haqqında qərarın qəbul edilmə müddəti

Sığortaçı, sığorta ödənişinin verilməsi, yaxud sığorta ödənişini verməkdən imtina olunması haqqında qərarı Sığorta olunanın ölümü ilə əlaqədar cinayət işi qaldırılması faktının mövcud olduğu hallar istisna edilməklə, bu Qaydaların 14.4-cü bəndində göstərilən sənədlərin təqdim edildiyi andan 30 (otuz) iş günü ərzində qəbul edir.

Maddə 18. Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflərin məsuliyyəti

Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflər bir-birləri qarşısında Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti daşıyırlar.

Maddə 19. Mübahisələrin həlli qaydası

Bu Qaydalar əsasında bağlanmış Sığorta müqaviləsindən irəli gələn bütün mübahisələr ilkin olaraq danışıqlar yolu ilə, pretenziya qaydasında, tərəflər arasında razılığa gəlinmədiyi təqdirdə isə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq olaraq məhkəmələr vasitəsilə həll edilir.

Maddə 20. Sığorta müqaviləsində əlavə şərtlərin nəzərdə tutulması

Sığorta müqaviləsi bağlanarkən Sığortalı və Sığortaçı qanunvericiliyə zidd olmayan başqa şərtlər barədə razılığa gələ bilirlər

“Həyat sığortası QAYDALARI”na Əlavə

Minimum sığorta haqlarının hesablanması Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının “27”mart 2014-cü il tarixli Q-08 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Aktuar hesablamaların aparılmasına dair Təlimat”ın 4-cü bəndinə əsasən aparılır.

Həyatın ölüm halından sığortası sinfi üzrə qrup halında sığorta olunanlar üçün müqavilə bağlanan zaman aşağıda qeyd olunmuş xərclər azalır:

- Kargüzarlıq ilə əlaqədar xərclər (Sığorta şəhadətnaməsi hər sığorta olunan üzrə ayrı-ayrılıqda yox, sığorta olunanların siyahısı əlavə olunmaqla bir müqavilə bağlanılır)
- Anderrayting xərcləri (Qrup halında sığorta olunanlar üçün anderrayting tələbləri daha yumşaq olur. Belə ki, sığorta olunanların sayının artması ilə əlaqədar, bütün şəxslər üzrə deyil, qrupa daxil olan bəzi şəxslər üzrə individual qaydada Anderrayting həyata keçirilir)
- İllik inzibati xərclər (nəzərə alsaq ki, inzibati xərclərə sığorta şirkətinin yerləşdiyi binanın, nəqliyyat vasitəsinin saxlanması, bank (investisiya) xərcləri, kommunal, rabitə, əmək haqqı, lisenziya, verilənlərin emalı və s. xərclər daxildir və həmin xərclər qrup halında sığorta olunanlar üçün sığorta olunanların sayından asılı olmayaraq sabit olaraq qalır. Qrup halında sığorta olunanlar üçün bu sabit xərc qrupa daxil olan fərdlər arasında bərabər miqdarda bölüşdürülməsi bir sığorta olunan üçün ədalətli sığorta haqqının hesablanmasına səbəb olur).

Buna görə də, Həyatın ölüm halından sığortası sinfi üzrə qrup halında sığorta olunanlar üçün, qrupa daxil olan hər bir sığorta olunan münasibətdə sığorta haqları hesablanarkən, aşağıdakı qeyd olunmuş şərtlər ödənilməyi halda, təlimatda sığorta müqaviləsi bağlanarkən və qüvvədə olduğu müddət ərzində çəkilən xərclər kimi qeyd olunmuş:

- (α) alfa əmsalı $\frac{\alpha}{n}$ şəklində iştirak edir (n – qrupa daxil olan sığorta olunanların sayıdır, bir şərtlə ki, sığorta olunanların sayı 10-dan az olmamalıdır)
- (γ) qamma əmsalı $\frac{\gamma}{n}$ şəklində iştirak edir (n – qrupa daxil olan sığorta olunanların sayıdır, bir şərtlə ki sığorta olunanların sayı 1500-dən az olmamalıdır).

Qeyd 1. Qrup halında sığorta müqaviləsinin hər bir sığorta olunan üzrə sığorta təminatının bitmə tarixi sığorta müqaviləsinin bitmə tarixi ilə eyni olmalıdır.

Qeyd 2. Sığortalı və Faydalanan şəxs eyni zamanda Bank, Bank olmayan kredit təşkilatı, İpoteka fondu və digər maliyyə fondu olmamalıdır.

Qeyd 3. Əgər sığorta müqaviləsinə yeni sığorta olunanlar daxil edilərsə bu halda α və γ əmsalları yeni daxil olan şəxslər üzrə əsas müqavilənin bağlandığı ana sığorta olunanların

sayı (n) nəzərə alınmaqla hesablanacaqdır, yəni $\frac{\alpha}{n}$, $\frac{\gamma}{n}$ şəklində iştirak edir .